ПЕДАГОГІКА ТА МИСТЕЦТВО ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Спеціальність: **І5 «Медсестринство»**
Освітньо-професійна програма: **«Сестринська справа»**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 1**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **заочна**
Рік навчання: **1**
Семестр(и): **І (осінній)**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **5 кредитів ECTS (150 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **іспит**
Пререквізити: -

Кафедра/підрозділ: кафедра української мови та педагогіки, пр. Науки, 4, головний корус, 5 поверх
Керівник освітнього компонента: к.філол.н., професор Фоміна Людмила Володимирівна
email: lv.fomina1@knmu.edu.ua
д.пед.н., професор Рибалко Людмила Сергіївна
email: ls.rybalko@knmu.edu.ua
Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
https://distance.knmu.edu.ua/enrol/index.php?id=6740

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Педагогіка та мистецтво викладання у вищій школі» є теоретичним і практичним фундаментом для засвоєння здобувачами основних завдань педагогіки вищої школи, сутності та закономірностей педагогічного процесу підготовки кваліфікованих спеціалістів-медиків у взаємодії з людьми в різних установах; формує цілісне уявлення про існуючі концептуальні підходи до сутності ефективної організації взаємодії викладача і здобувача вищої освіти під час організації освітнього процесу за допомогою найбільш прийнятних для даної аудиторії методів навчання; формує у здобувачів потребу професійного розвитку.

МЕТА КУРСУ: засвоєння здобувачами основних завдань педагогіки вищої школи, сутності та закономірностей педагогічного процесу підготовки кваліфікованих спеціалістів-медиків у взаємодії з людьми в різних установах, що мають характер управлінської чи наукової праці.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: ПРН 4,15,17

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (6 год.):

1. Педагогіка як наука. Взаємозв'язок педагогіки та медицини.
2. Форми, методи та засоби навчання і виховання.
3. Педагогічна майстерність викладача вищої школи, її складові.

Перелік тем практичних занять (18 год.):

1. Педагогіка як наука. Взаємозв'язок педагогіки та медицини.
2. Дидактика. Принципи та правила навчання.
3. Форми, методи та засоби навчання і виховання.
4. Система контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів.
5. Педагогічна майстерність викладача.
6. вищої школи, її складові.
7. Особливі вимоги до викладача вищого навчального медичного закладу.
8. Педагогічна творчість як елемент майстерності викладання.
9. Вдосконалення педагогічної майстерності викладача. Майстерність педагога в управлінні собою.

Перелік тем самостійної роботи студента (126 год.)

1. Педагогіка як наука. Її функції, структура та зв'язок з медициною.
2. Основи сучасної дидактики: закономірності, принципи, правила навчання.
3. Методи навчання у вищій школі: класифікація, вибір, ефективність.
4. Форми організації навчального процесу у вищій школі.
5. Навчальні засоби: традиційні та інноваційні підходи у медичній освіті.
6. Система виховання у вищій школі. Виховна робота зі студентами-медиками.
7. Контроль та оцінювання результатів навчання: сучасні підходи та інструменти.
8. Педагогічне спілкування: види, бар'єри, шляхи оптимізації.
9. Психолого-педагогічні особливості студентів медичних ЗВО.
10. Педагогічна майстерність: суть, структура, компоненти.
11. Мотивація навчальної діяльності студентів у медичних ЗВО.
12. Особливості професійно-педагогічної діяльності викладача медичного університету.
13. Педагогічна етика та культура викладача вищої школи.
14. Педагогічна творчість як складова викладацької майстерності.
15. Самоменеджмент та рефлексія в педагогічній діяльності.
16. Шляхи вдосконалення педагогічної майстерності викладача вищої школи.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попереднім узгодженням.

Методи навчання: лекція, проблемно-орієнтоване навчання; інтерактивні тренінги з комунікації; флеш-симуляції; метод кейсів; креативне письмо та сторітелінг; система тренувальних вправ і творчих завдань; розповідь.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗЗ) Індивідуальні завдання здобувача (далі – ІЗС) не є обов'язковим елементом, але при бажанні здобувача освіти може бути виконане і оцінюються в балах ECTS (не більше 10), які додаються до суми балів, набраних за поточну навчальну діяльність. На засіданні кафедри затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (не більше 10).

Підсумковий контроль. Умовою допуску до іспиту є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за іспит становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + іспит.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Євсюков О. Ф., Чупахін С.А. Загальна педагогіка: навчальний посібник. Харків, 2020. 150 с.
2. Черних О. В. Педагогіка вищої школи: практикум: навчальний посібник для здобувачів закладів вищої освіти. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 180 с.
3. Руденко Л. А. Основи психології та педагогіки: навч. посібник. Львів: ЛДУ БЖД, 2020. 146 с.

Завідувачка кафедри української мови
та педагогіки Людмила ФОМІНА

ОРИГІНАЛ ПІДПИСАНО
УКРАЇНА 61022, м.Харків, проспект Науки, 4
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАГАЛЬНИЙ ВІДДІЛ